

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Imod den lille Anklager, det er Prof. H. C. Ørsted, med Beviis for at Schellings Philosophie er uchristelig, ugudelig og løgnagtig

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 3. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1815_248-txt-shoot-idm205.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Tandem aliquando, eller, gid han faae Skam paa sin Mund, han maatte have tiet stille! saaledes tænker jeg, mine Læsere sige, alt eftersom de er til, naar de see denne liden Fortale og saa videre fort. Dem jeg kommer for tidlig, ihvor seent jeg kommer, har jeg ingen Undskyldning til, uden det skulde være at skyde Skylden paa dem selv, at de solgte Huden før de vog Bjørnen og glemte at den leer best som leer sidst. Dem derimod, der gierne havde seet mig før, vil jeg gjøre rigtigt Regnskab, thi det siger Man gjør længst Venskab, og er deres Tal end ikke ret stort, saa mener jeg dog, at hvad der er godt nok, er ogsaa stort nok, og ydermere, at det ikke alt er godt hvad stort er, som for Exempel Professorens store Hærskare, som jeg nys loe ud, og hans store Ord, som jeg nu skulde tale om, og som jeg, imellem os sagt, blæser ad. See dermed har jeg nu egentlig sagt, hvi jeg kommer saa seent; thi det er i Grunden dog ikke nær saa fornøieligt et Arbeide at blæse som at læse, for Exempel gamle Snorros Krønike og Rimberts kostelige Saga om den hellige Ansgar og de to er det egenlig jeg har ladet holde mig, til den Tredie kom, 40g den Tredie sagde: svar en Daare paa hans Tale, at han ikke skal troe sig viis! Saa sagde jeg, som Hellig Olav: vi maae holde til Raade med vore Vaaben, ikke gjøre Vandet Uskiel eller stikke Luften ihjel, men saa sagde han: blæs! og nu vil jeg blæse saa Luften enten skal gaae sin Vei eller faae Skam i sine Øren. Der kan vel være dem der vil sige, at det er ligesaa forloret et Arbeide at udlægge Heimskringla for vore Nordmænd og Ansgars Levnet for vor Tids Danske, som at strides om Christendom med Professor Ørsted, men det skal de endda ikke sige, og de faae der bryde sig om Sligt vil jeg dog sige med det Samme, at Rimberts velsignede Tale om Nordens Apostel paa Latin har jeg udlagt paa bredt og efter mine ringe Tanker godt Dansk, og med gamle Snorro er jeg kommen saavidt, at jeg er kommet hardtad midt ind i Hellig Olavs Saga, dertil, hvor Kong Olav Svensker, der, som Snorro siger, ellers ikke feilede for store Ord, var kommet saavidt, at han gierne lod Hellig Olav beholde Norge naar han kunde beholde Sit, som han da ogsaa sagde til sine snilde Raadgivere: Arnvid Blinde og Thorvid Stamme og Freyvid Døve: hitter nu paa Raad, I gode Herrer! sagde han, saa jeg kan beholde mit eget Kongerige! *Hellig Olavs Saga Kap. 96. Men for nu at komme til Professoren igien, uden dog at løbe fra Snorro, som jeg paa ingen Maade vil, thi her er det ingen Løgn, at Bytte er gjort paa Bedrag; saa vil jeg sige, hvad der heller ingen Løgn er, at jeg troer, Snorro har netop lært mig at blæse Professoren det Stykke han skal have, og saa stadfæster sig her igien et gammelt Ord, 5som siger: det sinker ikke at bede og at smøre, og jeg vil sætte til, at i Snorros Krønike er der just ogsaa gode Herberger at bede i, og det fornemste af dem alle er Hellig Olavs Herberge; thi der er det deilige Kors tillige som stod ved de Gamles Bedestæder og hjalp dem baade til Navn og Næring, og maatte jeg raade, skulde alle Pillegrime baade fra Dannemark og Norge tage derind, naar de reisde til Jerusalem. Nu kan man vel svare mig og sige, for det Første, at det er af de Dage, man reiser til Jerusalem, og for det Andet, at om man ogsaa vilde dertil, saa gaaer Landeveien ikke længere derom ad, og at Hellig Olavs Herberge er et gammelt Bislag ligesom Flaskekroen; men saa svarer jeg igien paa det Første, at hvem der ikke vil til Jerusalem, de kan for mig gaae hvad Vei de vil, de kommer nok til Veiende, men om Herberget bliver saa godt som hos Hellig Olav det faaer de at fornemme, og paa det Andet svarer jeg, at det dog er bedre at drikke Roeskildevand i Hellig Olavs Flaskekroe, end Brakvand i vor Tids fornemme Auberge, som kalder sig Roeskildekroe, og er i Grunden et Krebshuus og en Veirmøllekroe, og siger end, at hvor Hellig Olavs Herberge staaer, der gaaer Kongeveien alle sine Dage, om de saa bygge tusinde Chausseer over Valdemar Atterdags Hængedynd, ikke at tale om den deilige ny Landevei i Luften, som Somme vil bygge af lutter Paralelogrammer. Vel klinger det ganske artig at gjøre Bibelen til en Luftmaskine, fylde den med alle Philosophiens Gasarter, og da salig giennemsvæve en Planetbane efter Diagonalen i Kræfternes Paralelogram, men deels maae jeg tilstaae, at 6jeg er ikke hølærd nok til at forstaae, hvorledes man skulde gjøre Kameradskab med Centrifugalkraften og dog komme til Centret, eller som Mester Schelling siger, netop drives af den til at vende Næsen hjem, naar man var kommet til det yderste Mørke; deels synes mig ikke engang det er et ordentligt Planetløb, men en slangeagtig Cometbane man aftegner, og endelig tør jeg vædde, at hvem der vil have vor Herre med sig giver sig aldrig paa den Galei, thi kiender jeg vor Herre ret, da lærer Han alle Sine, at hvor Aanden er, behøves hverken Vind eller Spiritus, og at de bliver aldrig til Aand om de saa pompes og destilleres til Verdens Ende. Han lærer dem ydermere, at Bibelen skal ikke rives itu og klistres sammen med Gummi og pustes op som en Blære, naar man vil reise med den til Jerusalem, men man skal smukt tage den under sin Arm og vandre sin mødige Gang som en ydmyg Pillegrim over Torne og Bjerge, kun da, naar den bæres i Hjerte og lydes af Øie og Fod, kun da styrker den, i det den udmatter, og letter i det den tynger, kun da sammenvoxe vi med den, kun da udvoxe dens Blade i Løn til herlige Vinger, som løfte os selv, naar vi komme til Havet, kun da udtoner dens Aand giennem os sin himmelske Jubel, saa vi under Svanesangen opsvinges til det evige Jerusalem at juble med forklaret Stemme hvad vi nynnede i Støvet: